

Studium, četba a Písmo na Global University

Knihy | 23.11.2012 @ 13.32

Tato práce je předložena jako projekt do předmětu GUO1002 Orientation to Global University Learning.

Metoda studia

Část 1.: Vysvětli jak se tento kurz podílel na Tvém porozumění náležitosti studia kurzu distančního vzdělávání. Jaké techniky jsi se naučil nebo zlepšil jejich používání? Zhodnot' nejdůležitější vliv tohoto kurzu a popiš jak dopadl na Tvé metody studia. V rozebrání zahrň jakékoli studijní schopnosti, které byly posíleny nebo rozšířeny.

Ideovým i organizačním předchůdcem Global University (dále jen GU) je International Correspondence Institute (Mezinárodní korespondenční institut), který byl díky jednotnému a flexibilnímu systému korespondenčního studia schopen odpovědět na situaci téměř kteréhokoli studenta na světě¹. Osvojit si dobré studijní schopnosti a zvyky však není jednoduché a nad otázky porozumění a správného vstřebání studijního materiálu přidává distanční studium GU/ICI výzvu disciplíny.

Toto jsou rady, které studijní příručka tohoto kurzu předává studentům:

- K úspěšnému studiu je potřeba obeznámit se s procesem studia, pevně si naplánovat čas studia a vytyčit cílová data zdolání jednotlivých prvků, jako jsou lekce a písemné práce.
- Motivace by měla studenta provázet schůdnějšími i méně schůdnými či méně zábavnými částmi kurzu.
- Úvod do kurzu, cíle kurzu i jednotlivých lekcí a instrukce studijní příručky jsou vhodnými vodítky k úspěšnému absolvování kurzu.
- Je pro studenta přínosné, aby si vytyčil osobní cíle. Takovým cílem může být například dosažení stupně vzdělání v určitém čase nebo absolvování kurzu v určitém termínu.
- V případě denního studia je vytvoření studijní atmosféry úkolem školy. V případě distančního studia je nezbytné, aby si student pro své studium vytvořil atmosféru sám. Tento úkol v sobě zahrnuje:
  - Zažehnutí ducha učení a růstu.
  - Rozeznání a eliminace požíračů času.
  - Rozvíjení produktivní interakce se studijním materiálem.
  - Úsilí o dosažení krátkodobých a dlouhodobých cílů.

Jako autor této práce musím po více než roční zkušenosti distančního studia dát učebnici za pravdu. Významným činitelem, který bojí nebo naopak zachovává studijní atmosféru, plány a motivaci, je však životní situace studenta. Když jsem zahájil distanční studium na GU, předpokládal jsem hladký průběh. Nečekané pracovní vytížení mi ale ze snadného proměňování se napříč knihami učinilo horolezeckou túru. Nejintenzivněji proto s učebnicí souhlasím v tom, že rozvrh studia musí být schůdný a reálný. Plány a cíle musí mít prostor k manévrování². Chronicky nesplněné sny se totiž mění ve frustraci a hořkost, která studijnímu výkonu jistě nepřidá.

Metoda četby

Část 2: Popiš výsledky studia lekcí 3–7 založené na knize How to Read a Book. Rozeber nové přístupy k četbě, které jsi se naučil a také to, jak ovlivní studium Tvých budoucích kurzů. Vypracuj všeobecné hodnocení zahrnutí studijní příručky do orientačního kurzu.

„Nečti, abys odporoval a vyvracel, ani abys věřil a pokládal za dané, ani aby ses přel a diskutoval, ale abys zvážil a uvažoval.“

—Sir Francis Bacon³

Student má při četbě knihy konečný cíl, který jediný vnáší do jeho studia užitek, tím cílem je porozumění. Potřeba dosažení tohoto cíle je výraznější v případě distančních studentů, kteří jsou při svém studiu odkázáni na holý text⁴. Je potřeba, aby student vyvinul a rozšířil schopnost „aktivního čtení“, které se podobá pozornému odchyťování autorem vržených sdělení a zahrnuje v sobě škálu úkonů, které jsou podrobně popsány v knize *How to Read a Book*⁵. V absolutním protikladu vůči funkčně zaměřenému aktivnímu čtení stojí tzv. funkční negramotnost, jejíž příslušník sice rozeznává písmena a umí číst slova, vůbec však nechápe jejich smysl (obsah, poselství, sdělení, gró, ...), takže není schopen například vyplnit formulář, natož zodpovědět otázky po myšlenkách v knize⁶.

Dle autorů knihy *How to Read a Book* existuje hierarchie čtyř druhů čtení, které se liší náročností a účelem.

1. Elementární čtení si klade za cíl zodpovědět otázku „co tato věta říká?“ nejjednodušším smyslu této otázky⁷.
2. Inspekční čtení, jehož cílem je říci „o čem je tato kniha“⁸?
3. Analytické čtení si klade mnoho otázek, které autoři nezmiňují, neboť se jimi de facto zabývají ve velké části knihy⁹. Dle mého názoru je obecnou otázkou tohoto typu čtení otázka „jak této knize rozumět?“ v definitivním smyslu této otázky.
4. Synoptické čtení, to je komplexní srovnávací metoda, jejímž použitím může čtenář po přečtení mnoha knih analyzovat téma, které v žádné z přečtených knih není vysloveně rozebráno¹⁰. Obecná otázka, která není autory *How to Read a Book* položena, dle mého názoru zní: „Jaké je místo této knihy ve vztahu k ostatním?“ Tento druh čtení přichází na scénu ve chvíli, kdy je čtenář sám autorem a stojí před výzvou volby bibliografie¹¹.

Předpokladem porozumění je správné určení termínů, s nimiž autor pracuje¹², zaměření knihy, autorových východisek a především žánru knihy¹³. Jiná kritéria platí pro praktické knihy¹⁴, historické knihy¹⁵, teologické a kanonické knihy¹⁶ či pro společenskovední literaturu¹⁷.

Když čtenář přečte knihu, je vtažen do zvláštního závazku a stává se jejím dlužníkem. Je jí totiž povinován rozumným posouzením obsahu a pokud se rozhodne nevyplatit se ze svého úvazku, dopustí se buď chyby nekritického přijetí, nebo ještě horší chyby ignorance, když knihu odloží bez závěru a bez příslušného strávení¹⁸. Proces posouzení vyžaduje:

1. Zvážit důkazy¹⁹,
2. formulovat vlastní stanovisko²⁰,
3. vyjádřit soud²¹,
4. rozumně nakládat s hodnocením a doporučením třetích stran²².

Schopnost nechat se poučit za současného neskládání zbraní kritiky považují autoři *How to Read a Book* za ctnost (viz úvodní citát)²³. Nebýt svárlivý a snažit se hluboce porozumět autorovým životopisným, kulturním a dějepisným souvislostem, je stejně důležité, jako nesmlouvavé bádání po pravdě, která je přednější, než vítězství v debatě²⁴.

Způsob mého studia se neustále vyvíjí a tímto kurzem pravděpodobně bude ovlivněn. Zamyslím se nad způsobem čtení knih doplňkové četby, ten dosavadní mi totiž až doposud ukrádal příliš velké množství času na úkor ostatních oblastí a ohledů mého studia.

Škola pro všechny

Část 3: Global University staví na snech zakladatelů Berean School of the Bible a International Correspondence Institute University. Nadto však buduje Boží království tím, že všude zachraňuje ztracené a cvičí zachráněné. Na základě tohoto pověření a ve světle lekce 1 popiš, jaký vliv by mohla Global University mít na Tvůj život a kulturu Tvé rodiny, města, oblasti a země. Budeš možná chtít udělat nějaký výzkum kultury a jejich proměn.

Moudrému dej a bude ještě moudřejší, pouč spravedlivého a přibude mu znalostí.
Přísloví 9,9²⁵

Global University (dále opět jen GU) působí i v České republice. Poskytuje dostupné a zároveň kvalitní a osvědčené řešení teologického výcviku na vysokoškolské úrovni. Obraz GU jako pouhé vysokoškolské organizace je však hluboce zkreslený. Měl jsem možnost tvářit v tvář poznat její klíčové pracovníky²⁶, rok pracovat jako asistent registrátora tři roky být jejím studentem. Vím proto, že záměrem GU je především šířit evangelium všem.

Oblastní ředitel pro země bývalého sovětského bloku bratr Rybarczyk hovořil na konferenci ředitelů GU ve Springfieldu o doktrínálních nedostacích letničních církví v Rusku. Když mluvil o vytrvalé víře a potřebě vzdělání jednoho z místních vedoucích, prohlásil o něm: „Nemám žádné právo soudit ho, mám ale výsadu sloužit mu.“ Tímto svědomitým zachováním láskyplného principu z Přísloví 9,9 GU šíří po světě radostnou zvěst mezi věřícími i nevěřícími a díky své geniální flexibilitě je schopná odpovědět na situaci kteréhokoli člověka jakékoli životní úrovně.

GU se nevnučuje, nevychloubá se nad jiné a nenárokuje si výsadní postavení v církvi. Poskytuje zkrátka spolehlivé a pevné nástupišťe těm kteří se chtějí sami stát nositeli dobré zprávy pro nevěřící v naší zemi i pro věřící v našich sborech a skupinkách. Všestranná použitelnost GU, rovnoměrná kvalita kurzů, finanční dostupnost a zahraniční podpora činí z GU troud k zažehnutí udržitelně rostoucího probuzení mezi věřícími i nevěřícími v České republice. Pro nás pracovníky GU je tato skutečnost výzvou k nalézání způsobů napojení tohoto biblického tréninku na sbory a církevní organizace s maximální možnou prostupností a návazností vzdělávacích úrovní. V tomto úkolu kéž nám Bůh žehná, abychom spolu se svými zahraničními kolegy hleděli vstříc radosti a slávě, až Duch svatý skrze naši práci naplní Velké poslání.

Přístup k předmětu studia

Část 4: Za pomoci výzkumu dosáhni porozumění doktrínální pozici Global University, která říká, že „Bible je inspirované, jediné neomylné a autoritativně napsané Slovo Boží“. Pokud máš přístup k internetu, je to pro Tebe příležitost použít online knihovnu Global University. Pokud ne, prober tři až pět biblických zdrojů v knihovně nebo na jiném místě.

V úvodu této části předesílám, že jsem za účelem zjednodušení definic a vysvětlení roztáhl plášť termínu „neomylnost“ přes pojmy „autorita“ a „věrohodnost“. Jsem si naprosto jist, že už jen vysvětlování vzájemného vztahu těchto pojmů dnes i v dějinách by vystačilo na založení vážné kauzy a vleklého dišputátu.

Doktrína neomylnosti v dějinách

Při úvahách o doktríně neomylnosti Bible je nezbytné postřehnout alespoň v několika poznámkách vývoj tohoto naléhavého přesvědčení v dějinách církve.

1. První církev doktrínu o neomylnosti Bible neformulovala, jednoduše ji předpokládala. Pavlova interpretace Izajáše nebyla zanesena teoriemi několika Izajášů stejně jako nebylo jeho použití verše Abakuk 2,4 zatíženo úvahou o věrohodnosti a kanoničnosti původního spisu. Novozákonní kánon nicméně nebyl dosud vymezen.
2. Předreformační situace sestávala z bobtnající katolické dogmatiky, která vedle autority Písma stále zřetelněji rozeznávala hlas tradice či hierarchické dělení autority církve, a z menších společenství, která se obracela k Písmu s absolutním závazkem a větší nebo menší poctivostí výkladu. Bibli se v od konce pátého století rozuměl kánon sedmadvaceti novozákonních a 39 starozákonních knih potvrzený na třech církevních koncilech (Laodicea 363 po Kr., Kartágo 397 po Kr., Hippo 393 po Kr.).
3. Existuje domněnka, že vyslovená doktrína bezchybnosti Bible ve svém nejsilnějším evangelikálním výrazu vznikla teprve jako reakce na osvícenství²⁷ a její zachovávání v současnosti je proto spíše jakýsi zbytek nešikovné evoluce dogmatu. John D. Woodbridge tuto teorii analyzuje a rozeznává v ní veliké potíže, sám pak doporučuje příklad Luthera a Kalvína, kteří Bibli nazírali jako neomylné slovo současně Boží i lidské²⁸. Je sice zřejmé, že luteránská tradice si od svého zakladatele až dodnes přenáší myšlenky na jakýsi intenzivnější vnitřní kánon²⁹, tyto myšlenky ovšem s otázkou neomylnosti přímo nesouvisí a ani zdaleka neprotiřečí všeprotestantskému „Sola Scriptura“.

Doktrína dnes

S debatou o původu doktríny neomylnosti vzniklo i její rozvrstvení. Řada teologů přijímá jako neomylné otázky spasení člověka, kdežto údaje historické, geologické a geografické široce problematizuje²⁹. Toto pátrání po „technických chybách“ pisatelů často úzce souvisí s nevěřícím postojem badatele. Není-li Bible knihou zázraků, je nutně plná chyb právě v místech,

kteřá o zázracích hovořív. Úskalív takového postoje se pod klidnou hladinou zazubív vždý, kdýž se nám ozřejmív vnitřní závislost zázraku na duchovním sdělení Bible, takže problémy probuzené problematizováním zázraku jsou obtížnějšív výzvou, než výzva víry v zázračného Boha, který mohl právě toto učinit právě tímto způsobem.

Dle mého osobního názoru lze tedy otázku neomylnosti Písma jak jej známe dnes redukovat na otázku rozhodnutí. Tuto nutnost si v roce 1978 uvědomovalo více než 200 evangelikálních učenců a církevních vedoucích, kdýž svorně formulovali takzvané „Chicagské prohlášení o neomylnosti Bible“³⁰. Stejnou nutnost cítila Global University při formulaci svých stanov.

Doktrína dnes vyjádřená

Přísně zjednodušená argumentace na podporu věrohodnosti a neomylnosti Bible je z mého pohledu taková:

1. Vnitřní důkazy. Pisatelé Bible hovořív v první osobě, hovořív o očítých svědcích, navazují na dosud známé písemné Boží zjevení, Ježíš hovořív o tom, co se na něj vztahuje již „od Mojžíše a všech proroků“ (Lk 24,27). Dále 2 Tm 3,16; 2 Pt 1,20–21.
2. Vnější důkazy
  - a. Důkaz autenticity a soudržnosti
    - Bible pod drobnohledem odkrývá vnitřní neshody. Jak ale bylo řečeno, jejich vysvětlení je ale v mnoha případech daleko jednodušší a pravděpodobnějšív, než jejich problematizace.
    - Žádný vnější důkaz nikdy nebyl schopen definitivně prokázat nepravost fundamentálních biblických pravd o tom, že Bůh stvořív svět, oslovív Abrahama, dal Mojžíšovi Zákon, hovořív k prorokům, poslal svého Syna a nechal ho zemřít na kříži.
  - b. Důkaz inspirovanosti
    - Biblické učení funguje v praxi, proměňuje věřícího, působív v Církvi.

Student Global University udělá dobře, kdýž si doktrínu neomylnosti osvojív až do morku a zamiluje si jí pro svobodu a lehkost, kterou čtenáři Bible poskytují.

Poznámky

- 1 SHEDD, 33
- 2 SHEDD, 34
- 3 ADLER. VAN DOREN., 139
- 4 SHEDD, 53
- 5 ADLER. VAN DOREN., 6
- 6 SHEDD, 52
- 7 ADLER. VAN DOREN., 17
- 8 ADLER. VAN DOREN., 18
- 9 ADLER. VAN DOREN., 19
- 10 ADLER. VAN DOREN., 20
- 11 SHEDD, 102
- 12 ADLER. VAN DOREN., 96
- 13 ADLER. VAN DOREN., 60
- 14 SHEDD, 89
- 15 SHEDD, 90
- 16 SHEDD, 91
- 17 SHEDD, 93
- 18 ADLER. VAN DOREN., 138
- 19 SHEDD, 78
- 20 SHEDD, 79

- 21 SHEDD, 79
22 SHEDD, 81
23 ADLER. VAN DOREN., 139
24 ADLER. VAN DOREN., 146
25 SHEDD, 18
26 BUBAN, Michael. Konference ředitelů Global University. In: BUBAN, Michael. *Blog bratra ekima*[online]. 2012 [cit. 2012–10–20]. Dostupné z: <https://selah.cz/...-university/>
27 WOODBRIDGE, 267
28 WOODBRIDGE, 267
29 BRUCE, 271
30 WOODBRIDGE, 243
31 Chicago Statement on Biblical Inerrancy. In: *Wikipedia: the free encyclopedia*[online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001– [cit. 2012–10–23]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/...al_Inerrancy

Bibliografie

Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona : český ekumenický překlad. 11. vyd., (9. přepr. v České biblické společnosti). Praha: Česká biblická společnost, 1998, 863, 287 s. ISBN 80–858–1019–0.

SHED, Glenroy a Mark MCLEAN. *Orientation to Global University Learning: An Independent-Study Textbook.* 3rd ed. Springfield, MO: Global University, 2010. ISBN 978–0–7617–1444–6.

ADLER, Mortimer Jerome a Charles Lincoln VAN DOREN. *How to read a book.* Rev. and updated ed. New York: Simon and Schuster, 1972, xiii, 426 p. ISBN 06–712–1209–5.

WOODBRIDGE, Edited by D.A. Carson and John D. *Hermeneutics, authority and canon.* Leicester: Inter-Varsity, 1986. ISBN 08–511–1572–1.

BRUCE, F. *The canon of scripture.* Downers Grove, Ill.: Inter-Varsity Press, 1988, 349 p. ISBN 08–308–1258-X.

<https://selah.cz/knihy/studium-cetba-a-pismo-na-global-university/>